

Đi Thăm San Diego, CA

(Lạc bước Đào-nguyên, San Diego)

Trước kia ở Sài-gòn, có một cuốn truyện của nhà văn Liên Xô được chuyển ngữ sang Tiếng Việt, kể về 2 con sói già sống lẻ loi trên một thảo nguyên hoang vu. Câu chuyện rất cảm động, chan chứa tình yêu thương. Giờ đây, trên đất nước Hoa Kỳ cũng có một đôi sói già đang sống đời tị nạn tại Georgia. Sau bao năm oằn lưng làm việc, nay đã về nghỉ, chẳng bao giờ dám nghĩ tới việc đi chơi xa nếu không gặp dịp ké sói con nhân các chuyến công tác đi dự hội thảo chuyên ngành. Riêng lần này là chuyến đi thăm Ca-Li thứ ba, SAN DIEGO, một thành phố giáp ranh giới Mexico. Xem dự báo thời tiết được biết vùng cực nam CA vào tuần lễ giao mùa Đông-Xuân sẽ lạnh và mưa, như nhiệt độ là 54-58F trong khi ở Atlanta là 78-54F, nên đã ngàn ngại. Hơn nữa chuyến về sẽ phải qua Denver, mà phi cơ phải bay qua vùng áp khí thấp khiến máy bay rung chuyển mạnh, nhất là mùa tornado và twister chưa chấm dứt. Còn một lý do chính yếu nữa: nghĩ rằng San Diego chỉ là một thành phố nhỏ bình thường, ngoại trừ có một Sở Thú nổi tiếng trong đó có con Panda lớn nhất ở Mỹ, trong khi sói già vốn chẳng thích đi xem thú vì đã được xem ở Sở Thú Washington DC ngay từ khi mới sang Mỹ, và ngắm con Panda nho nhỏ xinh xắn ở Atlanta rồi.

Từ Atlanta/GA, đáp máy bay đi Houston/TX rồi chuyển máy bay khác. Đặt chân xuống phi trường quốc tế San Diego ở gần kề ngay Downtown vào buổi trưa nắng nhạt và gió lạnh. Nhà ga hành khách thật nhộn nhịp, khác hẳn cảnh ở Houston, nơi đổi chuyến bay trước đó vào sáng sớm. Đây San Diego, một thành phố lớn thứ nhì của tiểu bang California, hiện ra xa lạ với cái nhìn ban đầu...

San Diego_tên cũ San Di-ego_, với San/Santo= Saint+Di= Didacus+ Ego= the self. (Webster's Dict.). Theo Wikipedia, San Diego được coi là <birth place> của tiểu bang California, có một chiều dài lịch sử từ thời gian người Âu châu có tên là J.R.Cabrillo đặt chân khám phá và tuyên bố chủ quyền thuộc Đế

quốc Tây-ban-nha vào năm 1542, chuyển qua thời gian thuộc Mexico là nước đã thắng trận chiến với Tây-ban-nha, và cuối cùng thuộc lãnh thổ Hoa-kỳ từ 1848. Ngày nay, San Diego là thành phố lớn thứ hai của CA, thứ 8 của Mỹ và nổi tiếng về nhiều mặt, trong đó có hạm đội lớn nhất thế giới (the largest naval fleet in the world). Nhưng bỏ ngoài câu chuyện về lịch sử, Sói già muốn chọn tiêu đề cho bài tùy bút phiếm này là Lạc bước Đào nguyên, vì chẳng khác gì Lưu Nguyễn hay Từ Thức lạc bước đường trần, ngỡ ngàng và ngạc nhiên trước cảnh thành phố xa lạ, rất nhộn nhịp và đầy hấp dẫn, trái với trí tưởng tượng lúc trước khi đến đây. Cũng xin nói thêm, trang tùy bút kí sự này không có tham vọng được gọi là một bài phóng sự du lịch chuyên nghiệp.

Còn sớm giờ check in khách sạn đã được đặt phòng từ trước (Sheraton, nằm trên một eo biển, gần sát phi trường, bên bờ San Diego Bay), hai sói già có sói con làm taxi, đáp chiếc Camry thuê (với phí bảo hiểm và thuê xe \$104 cho 2 ngày) chạy dọc theo bờ biển về phía bắc. Đây đây là hàng mấy chục miles dài, liên tiếp nhau: Mission Beach, Pacific Beach, Bird Rock, La Jolla Cove, Delmar, Solana Beach, Cardiff-By-the-

Sea, Encinitas, Carlsbad và Oceanside, nhìn trên bản đồ thấy là nửa đường đi Los Angeles. Nước biển màu xanh đen với mây âm u vì cơn mưa hay giông bão sắp tới. Nhà cửa ven biển phần nhiều có mái dốc, nho nhỏ, vuông vuông như những ô vuông của cái giá để sách, san sát trên những giãy đồi cao thấp trập trùng; đặc biệt nhiều căn sát bãi cát có tường rào bằng kính trắng trong! Tại La Jolla Cove, có hang động theo thời gian được đào xoáy bởi sóng biển tạo thành một đường hầm tunnel ngắn.

Bên ngoài gần đó có một bãi đá gập ghềnh trên lổn nhổn một bãi đông đúc những con hải cẩu và chim lạ đang đùa rờn kêu ầm ĩ bên mấy con sư tử biển to như con bò đang nằm im. Một bãi biển khác đầy những viên đá cuội nhỏ bằng nắm tay hình bầu dục, hình như gốc là những tảng đá lớn, dần dần bị sóng biển bào mòn qua hàng triệu năm (nếu không ngại hành lý nặng, nhặt vài pound về làm cảnh như sò hến cũng đẹp lắm). Cách bãi này không

xa, một ngọn đồi cao đưa du khách lái xe vòng vèo lên cao để phóng tầm mắt ngắm đại dương bao la hoặc quay ngược nhìn về phía trong thấy cả một vùng nhà cửa nằm thoải thoải theo từng sườn đồi cao thấp. Nhưng địa điểm này chẳng có gì khác hấp dẫn, vả lại còn thu lệ phí \$10/một xe. Ở một bãi biển khác có bức tường dài chắn sóng ven đường được dựng bằng những hòn đá tảng lớn xếp ngay ngắn. Sói già không sợ gió biển thổi mạnh bay người, leo lên đứng trên tường để hình ảnh mình được thu vào ống kính với hậu cảnh là một chiếc tàu cruise quốc tế trắng trắng đang từ từ ra khơi. Tại một bán đảo, có một đám du khách người địa phương đang chuẩn bị lửa trại qua đêm lạnh giá bằng cách phá mấy tấm gỗ-pack-hàng-hoá làm củi đốt....Thật là trong cái lạnh lẽo sẽ có cái nóng ấm áp, bên sóng biển van gào luôn luôn có những tĩnh lặng trầm tư, song song với cô đơn có những tâm hồn đồng cảm bên nhau !

Trên đường trở về hướng thành phố, ba con sói đảo một vòng trên vùng Vịnh San Diego đến Point Loma, nơi có độ cao mấy trăm feet so với mặt biển sát dưới chân và tượng đài Cabrillo nhìn sang Downtown San Diego đang im lìm ở xa xa bên kia bờ vịnh. Cũng nơi này có một nghĩa trang Veteran Hải quân chạy dài theo eo biển, rất đẹp và trang nghiêm. Rồi quay xe, theo con đường phố huyết mạch của hải cảng ven phi trường xuôi bên bờ vịnh xuống phía nam, qua cây cầu Colorado Bridge rất đẹp, cong vồng lên thật cao và dài nối với đảo Colorado.

Bánh xe vô tình lạc vào căn cứ hải quân lớn, vì tưởng lầm là một toll gate, đã được mấy chú lính gác biết là du khách nên dù kiểm tra cẩn mật nhưng lịch sự mở cổng cho qua để theo một lối khác vòng ra ngoài. Đây cũng là một ưu điểm của thành phố du

lịch San Diego: hầu như du khách đều được chỉ dẫn tận tình, như sẽ còn thấy nhiều nữa khi đi shuttle/bus/trolley rất đồng đảo và nhộn nhịp, tạo thành mạng lưới di chuyển được tổ chức rất khoa học, vô cùng thuận tiện. (Suyt! cũng nên cảnh giác: vào ngày hôm sau, sói ta bị một cú lừa ngọt sớt bởi một taxi van; nhưng thôi, chuyện nhỏ kể làm chi.)

Sau khi vòng vo xem đường phố đảo Colorado, quay trở lại Downtown thì trời đã tối và đổ mưa. Tạm quên sự mệt nhọc và cơn ngái ngủ trong ngày đầu tiên của cuộc hành trình bị kéo dài thêm 3 tiếng do sự chênh lệch múi giờ so với Atlanta, ba con sói vào Nhà hàng ăn The Fish Market kề bên hàng không mẫu hạm Midway vừa lúc trời đổ mưa. Khỏi phải nói, nơi này rất đông khách. Trong lúc chờ đợi với một cái bíp báo hiệu khi có chỗ ngồi, sói già không sợ gió mưa giá buốt lang thang đi xem đài tưởng niệm Bob Hope. Nơi đây có tượng đài lính hải quân đang nghe B.Hope trình diễn rất sinh động vì có phát cả tiếng nói. Cạnh đó, sát với chiến hạm Midway, sừng sững hiện ra một tượng đài thật đẹp, cao chừng 20 ft, thể hiện hình ảnh một thủy thủ, sau một chuyến hải hành dài vừa cập bến, ôm hôn thắm thiết một phụ nữ trẻ đẹp. Tượng đài này được gọi là Kissing sailor statute, đã được dựng theo một tấm ảnh nổi tiếng đã đi vào lịch sử của Hải quân Hoa Kỳ. (Theo Wikipedia: Nhiếp ảnh gia A.Eisenstaedt/Times Square, NY/Aug.14.1945_ ngày Chiến thắng Nhật).

Ngày thứ ba, thành phố bị mờ ảo qua làn mưa và gió mạnh lạnh cắt da. Chắc là mất hết chuỗi ngày du lịch kỳ này? Đúng như dự báo, thời tiết xấu đã ngăn chặn bước đi của khách du đến xem một số Bảo Tàng, Sở Thú, Tour xem cá voi ngoài biển khơi, hay qua cửa ải đặt chân lên mảnh đất láng giềng Mexico. Để quên sự nóng ruột trông chờ nắng lên, sói già bèn xuống phòng Tập thể dục, đi treadmill cho đỡ phí thì giờ. Xong vào Sauna, nóng quá nên 5 phút bỏ ra ngay, sau đó chỉ một mình ta-với-ta nhào xuống hồ bơi nước lạnh ngoài trời đang có chilly, rồi lại ngâm mình trong hồ bơi nóng. Eo ơi, với tuổi này mà dám táo bạo đến thế, nhưng cũng cảm thấy hãnh diện chút chút, bởi vì coi như một thử thách về sức khỏe của một con sói già! (để còn nhiều dịp ngao du nhiều thảo nguyên hoang dã chứ?)

Ngày thứ tư, đôi sói già đi xem Bảo tàng Midway. Đó là một hàng-không-mẫu-hạm đã về hưu sau thế chiến, bên ngoài trông còn vẻ hùng vĩ, nhưng bên trong có lối đi hẹp và phòng nhỏ, cũ kĩ, tối tăm, ngột mùi sắt thép.

Tuy nhiên ai cũng hối hả đi xem hết các phòng, nhất là phòng chỉ huy của Đội phi cơ, phòng riêng của Đô đốc phòng hành quân và nhiều khu sinh hoạt của sĩ quan và thủy thủ...nơi nào cũng trưng bày tượng bằng sáp thể hiện các công việc hay sự sinh hoạt khác nhau. Rồi từ trên boong rộng mênh mông, cao ngang toà nhà hàng chục tầng chưa kể tháp radar và cột cờ, trưng bày nhiều phi cơ chiến đấu, ngắm nhìn Downtown thật vô cùng đẹp mắt. San Diego là đây. Một thành phố lớn có vịnh biển san sát tàu thuyền, có cầu cao ngất vát qua đảo, có nhiều eo biển với khách sạn lớn, có tượng đài Cabrillo đứng sừng sững trên mỏm eo biển chắn một góc nhỏ của vịnh...và bản đồ cho thấy có 3 xa lộ Liên bang chạy xuyên dọc qua trung tâm thành phố. Còn nữa: bên cạnh San Diego Zoo nổi tiếng là công viên Balboa mênh mông bao gồm nhiều toà dinh thự với kiến trúc hoa văn Spanish cổ kính mấy bảo tàng, nhà hát và một vườn tác phẩm điêu khắc. Có một cái tháp cao nhất, được gọi tên là Symphonie Carillon với hệ thống chuông ngân vang mỗi 15 phút.

Đặc biệt trong công viên, có một sân khấu lộ thiên mang tên Spreckels Organ Pavilion với những hàng ghế hình cánh cung và bảng đồng chữ nổi trên tường cho biết nơi đây có một hệ thống âm thanh kì diệu gồm rất nhiều cái ống cao trên 30 feet ẩn mình trong bức tường cao của tòa nhà trước sân, được cấu trúc theo kiểu giàn đại phong cầm của nhà thờ lớn Âu châu, hay trong rạp Fox ở Atlanta. Nhưng sói già không có đủ thì giờ vào xem bên trong những công trình kiến trúc cổ điển đó, vì còn phải vội vàng tìm đường ra cổng phía Tây để chứng nghiệm xem lời chỉ dẫn của cuốn sách Frommer's có đúng không khi nhắc đến lời khen của TT Kennedy coi Hwy 163 như đẹp nhất trong số các Hwy, của Hoa Kỳ. Cũng đúng, nhưng từ một nửa thế kỷ qua, hiện nay trên khắp xứ sở vĩ đại này đã hiện ra cả một hệ thống xa lộ tối tân vô cùng đẹp mắt. Từ trên lan can cầu Cabrillo Bridge, nhìn ngang xa xa thấy Downtown, nhìn xuống phía dưới sâu hàng trăm feet, thấy mấy mặt đường xa lộ xanh đen óng ả uốn lượn dưới chân mình.

*Xa lộ ngả tám thân ngà ngọc nữ
Giữa hai sườn thoải thoải dốc đồi cây
Những giòng xe uốn lượn vọt qua đây
Nghe chẳng thấy tiếng ồn ào cơ giới
Hầu như động bị chiều sâu ở dưới
Hút thanh âm để lại tĩnh vô cùng
Nhịp thời gian êm ái đập thình không
Cho ngọc nữ yên bình trong giấc ngủ
Giấc ngàn thu, hỡi Tiên Đồng, Ngọc Nữ...*

Ngày thứ năm, sau cả một buổi sáng chờ đợi trời quang mây tạnh, cặp sói già tiếp tục lang thang vào Horton Plaza ở trung tâm Downtown. Cũng Mall lớn nhưng mặt bằng giới hạn nên phát triển theo chiều cao, bên trong được cấu trúc hơi lạ, với nhiều màu sắc sặc sỡ. Còn gì xem nữa không? Nhiều lắm nhưng tiếc rằng tuần lễ du lịch đã hết. San Diego hay vùng phụ cận có rất nhiều Bảo Tàng thuộc nhiều lãnh vực, như Không gian, Hàng hải, Xe hơi, Hoả xa, Con người, Nhiếp ảnh, Âm nhạc, Mỹ thuật. Ngoài ra có các Tours du ngoạn như Sight Seeing, Harbor, Scenic, Whale Watch, Harbor Cruises, Bay Cruise. Nếu sau này có dịp, chắc du khách vẫn muốn trở lại San Diego.

Ngày thứ sáu: xin vẫy tay chào San Diego. Ra về trong đầu mang theo bao ấn tượng đẹp. Trái với ý nghĩ ban đầu phân vân không muốn chọn nó để đến thăm, thì sau khi tận mắt nhìn thấy, mới phải nhận rằng thành phố này đẹp thật, lại có nhiều địa điểm lịch sử xứng đáng để xem. Chả trách phi trường tập nập khách du lịch và có lẽ chẳng sai khi sói già ví von đặt tiêu đề Lạc bước Đào nguyên:

*Lạc bước Đào-nguyên được thấy Tiên
Hai chàng Lưu Nguyễn bén hơi duyên*

*Quê hương kỷ niệm phai mờ hết
Cảnh cũ người xưa cũng đã quên.
Nhưng tiếng dương trần vẫn thiết tha
Luôn luôn réo gọi kẻ xa nhà
Tình quê sống lại trong tiềm thức
Mau hãy trở về Atlanta.*

Cũng như mấy lần đi du lịch xa, luôn luôn sự trở về Atlanta vẫn là điều khiến sói già háo hức nhất. Nếu San Diego có vịnh biển, cầu bắc qua vịnh, tàu thuyền to nhỏ và những đồi cao thấp trập trùng san sát nhà cửa nhỏ nhỏ ở phía sau, thì Atlanta có Stone Mountain hùng vĩ với tượng khắc nổi mấy vị tướng trong cuộc nội chiến Hoa Kỳ trên sườn núi, có công viên lịch sử Olympic và nhiều hồ đẹp ở không xa. Nếu San Diego có Sea World và Whale Watch Tour thì Atlanta có một Aquarium lớn nhất thế giới. Nếu San Diego có Sở Thú nổi tiếng thì ngay bên cạnh Sở Thú Atlanta còn có Cyclorama với khán đài quay vòng trước cảnh chiến trường hoành tráng của cuộc nội chiến. Atlanta còn có hệ thống xe điện ngầm và khu phố nửa chìm nửa nổi Underground. phi trường Atlanta khổng lồ, tối tân, đứng đầu thế giới về lưu lượng hành khách. Còn gì nữa? Atlanta có: bảo tàng M.L.King, tư thất của tác giả Cuốn Theo Chiều Gió, các bảo tàng mỹ thuật, lịch sử hay khoa học, Fox Theater tráng lệ, giàn nhạc giao hưởng và đoàn vũ Ballet lớn, Sky View tức Ferry wheel và toà nhà hình trụ tròn Westin Peachtree Plaza 73 tầng mà 2 tầng trên đỉnh tự động quay vòng để ngắm cảnh thành phố, trụ sở CNN, The World of Coca Cola, Six Flags...tất cả những nơi này đều nổi tiếng. Cuối cùng: Skyline của Atlanta đẹp hơn San Diego, có lẽ bởi lý do là Downtown San Diego có phi trường quốc tế ở quá gần (3miles) nên luật lệ không cho phép xây cất nhà chọc trời cao quá 500ft hay 150m. Mà Atlanta còn là thủ phủ chính trị, kinh tế, văn hoá, giáo dục (đặc biệt: Viện ĐH Kỹ thuật GA Tech), lịch sử (Civil war)... của cả một tiểu bang nữa! Ôi, Atlanta mới đẹp tuyệt vời, đẹp trong tận cùng sâu thẳm của trái tim ta!

Sói Già /C.N./H.N.T., GA/USA, 2012-14

Ghi thêm: Cùng một chủ đề, có Tuỳ bút ATLANTA, Gone with the wind City của HongNguyen/H.N.T.